

Bruxelles, den 14.1.2020
COM(2020) 14 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

ET STÆRKT SOCIALT EUROPA FOR RETFÆRDIG OMSTILLING

1. Styrkelse af det sociale Europa

"Mange mennesker er optaget af fremtiden for vores børn og vores samfund og af retfærdighed og lighed i enhver forstand." –

- Kommissionsformand Ursula von der
Leyen

I Europa har vi nogle af de højeste levestandarder, de bedste arbejdsvilkår og de mest effektive socialsikringssystemer i verden. At være europæer i dag er ensbetydende med muligheden for at opnå succes og have retten til et anstændigt liv. Social retfærdighed er fundamentet for den europæiske sociale markedsøkonomi og er det helt centrale i vores Union. Det understøtter idéen om, at social retfærdighed og velstand er hjørnestenene i opbygningen af et modstandsdygtigt samfund med de højeste standarder for velfærd i verden, som det er afspejlet i Europas ambition om at gøre fremskridt hen mod fuld opfyldelse af FN's mål for bæredygtig udvikling og Parisaftalen. Europa i dag er et enestående sted, hvor velfærd, retfærdighed og en bæredygtig fremtid er lige vigtige mål.

Det er tid til forandring. Med klimaforandringerne og miljøforringelsen er det nødvendigt, at vi tilpasser vores økonomi, vores industri, vores rejse- og arbejdsvaner, vores indkøbsvaner og vores kostvaner. **Med den europæiske grønne pagt har Europa givet udtryk for sin ambition om at blive det første klimaneutrale kontinent senest i 2050.** Dette er vores nye vækststrategi for det næste årti, med hvilken vi vil skabe nye virksomheder, nye job og flere investeringer. Strategien skal sikre, at Europa fortsat har verdens mest avancerede velfærdssystemer og er et dynamisk centrum for innovation og konkurrencedygtigt iværksætteri. Med strategien får Europa værktøjerne til at sætte barren højere, når det drejer sig om opadgående konvergens, social retfærdighed og fælles velstand.

Såvel i dag som i morgen skal mennesker stå i centrum i den digitale økonomi. Det forventes, at kunstig intelligens og robotteknologi alene vil skabe næsten 60 mio. nye job over hele verden i løbet af de næste 5 år, mens mange job vil ændre sig eller endda forsvinde. Nye teknologier skaber nye jobmuligheder og muliggør flere fleksible arbejdsordninger, men vi skal sikre, at nye job også er kvalitetsjob, og at alle har de nødvendige færdigheder til at kunne bestride dem. Den digitale økonomi kan ikke baseres på det 20. århundredes juridiske og sociale regelsæt. Tiden er nu inde til at tilpasse og garantere social beskyttelse i den nye arbejdsverden og tilpasse skattereglerne for at sikre, at alle bidrager i rimeligt omfang.

Europas demografi er i forandring. I dag lever vi længere og sundere takket være fremskridt inden for lægevidenskaben og den offentlige sundhed. Dermed opstår der nye behov og muligheder. Seniormarkedet og plejeøkonomien skaber nye job for mange og sikrer samtidig, at ældre forbliver aktive eller modtager den pleje, de har brug for. Som følge af befolkningens aldring og flytning til byerne oplever mange landdistrikter i Europa faldende

befolkningstal. Kløften mellem land og by vokser og kan ikke længere ignoreres. Selv om teknologiske ændringer og energiomstillingen giver muligheder, er de i sig selv ikke nok til at bygge bro over kløften mellem rig og fattig, medmindre vi gør noget for at sikre, at fattige regioner når op på samme niveau som rigere områder.

Alle europæere bør have samme muligheder for at opnå succes. Det er nødvendigt, at vi bevarer, tilpasser og forbedrer det, som vores forældre og bedsteforældre har opbygget.

I dag har 241 mio. mennesker i EU et job – hvilket er rekordhøjt. Dette tal fortæller dog ikke hele sandheden. Virkeligheden er den, at der fortsat er uligheder, og at ikke alle drager fordel af den positive udvikling. Alt for mange kæmper stadig med at få pengene til at slå til eller står over for hindringer på grund af uligheder. Mange børn og unge, alt for ofte med en dårlig socioøkonomisk baggrund, har ikke adgang til uddannelse eller sundhedsydelser af høj kvalitet. Der er stadig mange ældre, som ikke har adgang til plejetjenester. Ulighed bremser væksten og er en trussel mod social samhørighed. Vi er nødt til at handle, så vores børn og børnebørn kan drage fordel af en retfærdig, grøn og fremgangsrig fremtid, og for at sikre retfærdighed mellem generationerne.

Disse forandringer, muligheder og udfordringer påvirker alle lande og alle europæere. Det giver god mening at adressere dem sammen og håndtere forandringer med det samme.

Den europæiske søjle for sociale rettigheder er det europæiske svar på disse grundlæggende ambitioner. Det er vores sociale strategi at sikre, at omstillingen til klimaneutralitet, digitalisering og demografisk forandring er socialt fair og retfærdig.

Den europæiske søjle for sociale rettigheder har til formål at skabe retfærdighed for alle borgere i dagligdagen, uanset om de er studerende, arbejdstagere, jobsøgende eller pensionerede, om de bor i byen eller i et landområde, uanset køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. Søjlen blev proklameret af alle EU-institutioner i 2017, og dens 20 principper har til formål at forbedre lige muligheder og job for alle, retfærdige arbejdsforhold og social beskyttelse og inklusion. Gennemførelsen af principperne understreger tilsagnet, som er givet på højeste niveau, og som viser, at menneskerne er i centrum, uanset forandringerne, og at ingen lades i stikken.

Med udgangspunkt i det arbejde, der allerede er gjort, er det nu tid til at gå fra ord til handling. Stats- og regeringscheferne har opfordret til, at søjlen gennemføres på EU- og medlemsstatsniveau, med behørig hensyntagen til respektive kompetencer¹. Europa-Parlamentet har også understreget vigtigheden af at videreføre gennemførelsen af de 20 principper. Formand Ursula von der Leyen har vist en stærk vilje til at fremlægge en handlingsplan, som kan medvirke til gennemførelsen. Hvorvidt det lykkes, afhænger af alle aktørers deltagelse på alle niveauer: europæisk, nationalt, regionalt og lokalt.

¹ Det Europæiske Råds konklusioner – ny strategisk dagsorden 2019-2024 [reference], juni 2019

Med denne meddelelse fastlægges vejen mod en handlingsplan til gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder. Den redegør for initiativer på EU-niveau, som understøtter gennemførelsen af søjlen, og den sætter gang i en bred diskussion med alle EU-lande og regioner samt med alle vores partnere. Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter, som repræsenterer borgerne i Europa. Rådet og de nationale regeringer, som repræsenterer landene i Europa. Arbejdsmarkedets parter, som repræsenterer arbejdsgivere og arbejdstagere. Civilsamfundet, der er den afgørende stemme, når det gælder emner, som vores borgere bekymrer sig om.

Med bidrag fra alle vil vi i starten af 2021 fremlægge en handlingsplan, som gør de principper og rettigheder, der er forankret i søjlen, til virkelighed.

Det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker vil fortsat overvåge fremskridt i den europæiske søjle for sociale rettigheder. Fra i år vil semestret integrere FN's mål for bæredygtig udvikling, således at bæredygtighed og borgernes velfærd står i centrum i den økonomiske politik og styring. I denne forbindelse fastlægger den årlige strategi for bæredygtig vækst strategien for den økonomiske og beskæftigelsesmæssige politik i EU, i overensstemmelse med prioriteterne i den europæiske grønne pagt. Den kombinerer makroøkonomisk stabilitet, produktivitet, retfærdighed og miljømæssig bæredygtighed. Skattestrukturen bør understøtte beskæftigelse og vækst, og samtidig bør den tilpasses klima-, miljømæssige og sociale mål. Urimelig beskatning, også på globalt niveau, undergraver landenes mulighed for at opfylde deres økonomiers og deres borgeres behov.

Sammen vil vi opgradere Europas sociale markedsøkonomi, så den er klar til nutidens og fremtidens muligheder og udfordringer, og vi vil sikre retfærdig omstilling for alle.

2. Lige muligheder og job for alle

Realisering af borgernes potentiale gennem uddannelse af høj kvalitet og færdigheder

Færdigheder er nøglen til fremtiden. I betragtning af stadig hyppigere jobskifte og fleksible arbejds mønstre er der hele tiden et behov for at lære og blive ved med at lære for at opnå succes. Færdigheder gør det muligt for borgerne at høste fordelene ved en arbejdsplads under hastig forandring. Halvdelen af den nuværende arbejdsstyrke vil skulle ajourføre sine færdigheder inden for de næste fem år. Alligevel mangler for mange unge i dag grundlæggende og digitale færdigheder og for få har mulighed for at indhente det forsømte, når de har forladt skolen. Kun én ud af ti voksne deltager i en uddannelse i en given måned og én million ledige stillinger for IKT-specialister bremser investeringerne i den digitale omstilling. Mere end 50 % af de virksomheder, som rekrutterede eller forsøgte at rekruttere IKT-specialister i 2018, havde vanskeligheder med at besætte ledige stillinger.

Uddannelse er nøglen til færdigheder. Medlemsstaterne er nødt til at tilpasse de nationale uddannelsessystemer i hele Europa, så de omfatter inkluderende uddannelse af høj kvalitet fra en tidlig alder, og at støtte mennesker, der tager ansvar for deres løbende videreudvikling i løbet af deres karriere. Der skal gøres en yderligere indsats for at validere færdigheder og kompetencer, der er erhvervet uden for det formelle uddannelsessystem. Færdigheder og erfaring, som er opnået på arbejdspladsen, gennem frivilligt arbejde eller i andet uformelt regi, kan, hvis det er anerkendt og værdsat, udgøre vigtige aktiver for mennesker, der leder efter et nyt job.

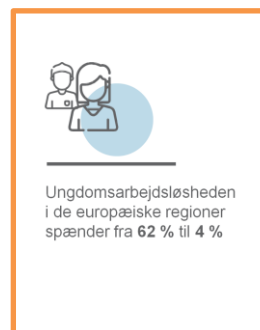
For at finde ud af, hvilke færdigheder vi har behov for, er det nødvendigt, at nationale og regionale regeringer samarbejder med dem, der har størst kendskab: arbejdsgivere, arbejdstagere, lærere og undervisere. På et omskifteligt og foranderligt arbejdsmarked er det af afgørende betydning, at alle har brede nøglefærdigheder som et godt fundament for deres evne til at tilpasse sig. Derudover kan stærke partnerskaber mellem dem, som er på udkig efter nye talenter, og dem, som uddanner nye talenter, kombineret med moderne prognosemetoder og sporing af færdiguddannede give en indikation af, hvad man bør lære og hvordan. Dette er særligt nødvendigt i regioner, som oplever befolkningstilbagegang og hvor arbejdsgiverne ikke længere kan finde faglært arbejdskraft. Dette gælder også for små og mellemstore virksomheder (SMV'er), som udgør rygraden i vores økonomi. En fjerdedel af de europæiske SMV'er har store vanskeligheder med at finde erfarne medarbejdere og ledere. Og mere generelt set er dette nødvendigt inden for alle områder, hvor den digitale og grønne omstilling vil kræve nye færdigheder. Erhvervsuddannelse og lærlingeuddannelser kan være med til at fremme beskæftigelsesegnetheden for både unge og voksne og imødekomme virksomhedernes ændrede behov. Sådan en investering i opkvalificering og omskoling vil medføre omkostninger, som skal deles mellem den offentlige sektor, arbejdsgiverne og enkeltpersoner. For at sætte fokus på *færdigheder, beskæftigelsesegnethed og menneskelig kapital vil Kommissionen ajourføre **dagsordenen for færdigheder i Europa** i første kvartal af 2020, bl.a. med et forslag til en henstilling om europæiske erhvervsuddannelsessystemer.* Ligeledes er innovative løsninger i øjeblikket ved at blive undersøgt med henblik på at give borgerne mulighed for at kontrollere deres egen læring og karriere, bl.a. via en individuel læringskonto for personer i den erhvervsaktive alder.

Uddannelse af høj kvalitet skaber lige muligheder og kan være med til at bryde den onde cirkel med ringe resultater. Med det europæiske uddannelsesområde, som skal være en realitet inden udgangen af 2025, bliver det nemmere for lærende at bevæge sig på tværs af grænserne i Europa, og adgangen til inkluderende uddannelse af høj kvalitet forbedres. *I tredje kvartal af 2020 vil Kommissionen udvikle målene for **det europæiske uddannelsesområde** yderligere og fastlægge en ny ramme for samarbejde på uddannelsesområdet med medlemsstaterne, bl.a.*

med styrket fokus på sikring af, at unge får en uddannelse på mindst gymnasieniveau og har tilstrækkelige grundlæggende færdigheder. **Erasmus+** vil fortsat støtte og styrke uddannelse, ungdom og sport i Europa med et betydeligt styrket budget for perioden 2021-2027. Målet for fremtiden er at gøre adgangen til dette program bedre for unge med færre muligheder og på den måde gøre det mere inklusivt. Ved at udvide dets optag blandt lærere, undervisere og forskere øges dets kapacitet til at bringe vores systemer tættere på hinanden og dermed høste fordelene af udveksling af bedste praksis. **Programmet for et digitalt Europa** støtter udviklingen af avancerede digitale færdigheder for at muliggøre udnyttelsen af disse teknologier i hele økonomien samt styrke uddannelsesudbydernes digitale færdigheder. Med hensyn til at understøtte medlemsstaternes tiltag *vil Kommissionen i andet kvartal af 2020 også ajourføre **handlingsplanen for digital uddannelse** for at styrke både unges og voksnes digitale færdigheder og for at sikre, at alle uddannelsesorganisationer er klar til den digitale tidsalder.*

Vores unge er Europas fremtid og fortjener en lys fremtid. Forældre ønsker naturligvis, at deres børn har gode job og karrieremuligheder. Alligevel kan for mange unge ofte kun finde dårligt betalte, midlertidige og atypiske jobs, hvor de ikke kan udvikle sig og planlægge deres fremtid. Unge med handicap, unge med indvandrerbaggrund og unge forældre har endnu større risiko for at sakke agterud. *Kommissionen vil for at styrke bekæmpelsen af ungdomsarbejdsløshed i andet kvartal af 2020 fremlægge forslag til at styrke **ungdomsgarantien**, som allerede hjælper 3,5 millioner unge om året med at komme i uddannelse eller arbejde. Den nye ungdomsgaranti vil nå ud til unge, støtte dem ved udvikling af færdigheder og i opnåelse af arbejds erfaring, navnlig færdigheder og erfaring, der er relevant i forbindelse med den grønne og digitale omstilling.*

Støtte til erhvervsmæssig mobilitet og økonomisk omstilling

Alle i Europa, unge og gamle, bør have adgang til rettidig og skræddersyet støtte, herunder undervisning, for at få bedre muligheder for at få et kvalitetsjob eller starte en virksomhed. Næsten alle voksne har på et tidspunkt i livet været jobsøgende. Nogle mennesker har held til at finde et job, lige når de forlader skolen, og går nemt fra job til job takket være et solidt netværk og dokumenterede resultater. For andre er det væsentligt sværere. De har måske ikke oplysninger om jobmuligheder, kan måske ikke finde et job, der matcher deres færdigheder og erfaring, eller står i vanskelige menneskelige og familiemæssige situationer. Offentlige og private arbejdsformidlinger bør ikke kun støtte de arbejdsløse, men i højere grad også dem, som risikerer at miste deres job på grund af forældede kompetencer.

Investeringsplanen for et bæredygtigt Europa – investeringsplanen for den europæiske grønne pagt, som er blevet fremlagt i dag, vil bidrage til finansieringen af den omstilling,

som Europa står overfor. Overgangen til en grønnere økonomi vil formentlig få større indvirkning på visse regioner og sektorer end andre. *En integreret del af denne plan er en mekanisme for retfærdig omstilling, som omfatter en særlig fond for retfærdig omstilling, der skal støtte regioner, som forventes at blive mere berørt af omstillingen, og som således er med til at sikre, at ingen lades i stikken. Den viser EU's vilje til at se, at miljømæssig og social bæredygtighed går hånd i hånd.* Investeringer vil udvikle nye økonomiske aktiviteter og skabe nye job, reducere vores CO₂-fodaftryk, sikre billig energi og styrke erhvervelsen af nye færdigheder. Derudover vil **Moderniseringsfonden** muliggøre en retfærdig omstilling i kulstofafhængige regioner gennem støtte til omplacering, omskoling og opkvalificering af arbejdstagerne, uddannelse, jobsøgning og virksomhedsetablering. Endelig kan **Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen** gribe ind for at vise solidaritet med og tilbyde støtte til afskedigede arbejdstagere og selvstændige.

Skabelse af flere job

Den europæiske økonomi er nu for syvende år i træk i vækst. Økonomien forventes fortsat at vokse i 2020 og 2021, selv om vækstudsigterne er blevet svækket. Arbejdsmarkederne er fortsat stærke, og arbejdsløsheden falder stadig, dog i et langsommere tempo.

Det er nødvendigt, at Europa bygger videre på dette stærke fundament for at sikre, at Europas sociale markedsøkonomi fortsat skaber flere og bedre job for alle i de kommende år. Kernen i denne omstilling udgøres af en **industristrategi**, som vil blive fremlagt i første kvartal af 2020, med et stærkt grundlag i det indre marked, der sætter vores virksomheder i stand til at innovere og udvikle nye teknologier og samtidig styrke den cirkulære økonomi og skabe nye markeder. Håndtering af sociale og beskæftigelsesmæssige aspekter er en integreret del af strategien, som gør det muligt for alle borgere, virksomheder, regioner og byer at drage fordel af den industrielle omstilling. *I første kvartal af 2020 vil Kommissionen ligeledes foreslå en **specifik strategi for små og mellemstore virksomheder (SMV'er)**.* 85 % af alle nye job, der er skabt i løbet af de sidste fem år, er skabt i SMV'er. Fremme af innovation, sikring af finansiering og reducere af bureaukrati for SMV'erne er af afgørende betydning for jobskabelse i Europa.

Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus og Samhørighedsfonden vil fortsat spille en afgørende rolle i forbindelse med støtte til social og territorial samhørighed i vores medlemsstater, regioner og landdistrikter og i forbindelse med at holde trit med den digitale og grønne omstilling i vores verden. I Kommissionens forslag til den næste flerårig finansiell ramme (FFR) fastsættes den samlede tildeling under samhørighedspolitikken for 2021-2027 til 373 mia. EUR i løbende priser. Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond vil også bidrage til territorial samhørighed. I Kommissionens forslag opfordres der også til oprettelse af et **InvestEU**-program, som forventes at mobilisere 650 mia. EUR i investeringer, heraf 50 mia. EUR til sociale infrastrukturprojekter og sociale investeringer i uddannelse og

færdigheder, socialt iværksætteri og mikrofinansiering. InvestEU vil også bane vejen for partnerskabsmodeller samt nye forretnings- og finansieringsmodeller for bedre sociale resultater, som frigør investeringskapitalens og den filantropiske kapitalers potentiale.

Jobskabelse handler om mere end vækst. Dette gælder især for den sociale økonomi, som tjener sociale behov. Omkring 13,6 millioner mennesker arbejder i den sociale økonomi i Europa. Sociale virksomheder og organisationer kan skabe engagement, initiativer og resultater i lokalsamfund og samtidig bringe alle tættere på arbejdsmarkedet. Den sociale økonomi skaber innovative løsninger inden for uddannelse, sundhedssektoren, energiomstillingen, boligområdet og levering af sociale tjenester. Den kan også gå foran i forbindelse med lokale grønne aftaler ved at skabe alliancer lokalt mellem borgerne og virksomhederne i den klimapolitiske omstilling. *Kommissionen vil i 2021 fremlægge en handlingsplan for den sociale økonomi for at fremme sociale investeringer og social innovation og samtidig styrke de sociale virksomheders potentiale med henblik på at skabe job, navnlig for dem, som befinder sig længst væk fra arbejdsmarkedet.* Socialt ansvarlige offentlige udbud kan også sikre, at eksisterende midler anvendes på en måde, der støtter inklusion, eksempelvis gennem skabelse af jobmuligheder for mennesker med handicap eller mennesker, der er truet af fattigdom.

Fremme af lige muligheder

Vores Union får styrke og enhed af sin mangfoldighed — af mennesker, kultur og traditioner. Men Europa kan udvikles yderligere, hvis vi anvender alle aktiver og talenter og det fulde potentiale. Dette forudsætter, at vi skaber et mere retfærdigt samfund, hvor de, som nærer de samme forhåbninger, har samme muligheder for at opfylde dem. Vores Union er hjemsted for nogle af de mest lige samfund i verden, men der er stadig meget, vi kan gøre. Europa skal styrke sit engagement i inklusion og lighed i enhver betydning, uanset køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. Lighed står højt på Kommissionens politiske dagsorden og er for første gang et selvstændigt politikområde og med en særlig taskforce.

Kvindernes situation fortjener særlig opmærksomhed. En lav beskæftigelsesfrekvens gavner ikke økonomien eller kvinderne selv. Trods højere uddannelsesniveauer har kvinderne kortere og mere fragmenterede arbejdsliv end mænd, ofte som følge af deres omsorgsforpligtelser. Deres karrierer udvikler sig langsommere, og deres indtægter og pensioner er lavere, selv om de lever længere. I visse sektorer er kvinder underrepræsenteret. Det gælder f.eks. digitale erhverv, hvor ikke engang én ud af fem IKT-specialister er kvinder. Kvinder får i gennemsnit pensioner svarende til kun to tredjedele af mænds pensioner, når de går på pension, hvilket er en endnu større forskel, end når det gælder lønnen. Det er helt afgørende, at vi bekæmper stereotyper i

arbejdsverdenen for at sikre, at kvinder kan avancere i deres karriere og få en retfærdig løn. Forbedret børnepasning og langtidspleje er en del af løsningen for at sikre, at omsorgsforpligtelserne deles mere ligeligt mellem kvinder og mænd. *I første kvartal af 2020 vil Kommissionen fremsætte forslag om en ny **europæisk strategi for ligestilling mellem kønnene** for at komme tættere på en udligning af den kønsbestemte lønforskel, bl.a. gennem **bindende løngennemførelsestiltag**, samt udligning af den kønsbestemte pensionsforskel, og for at fremme kvinders adgang til arbejdsmarkedet samt øge antallet af kvinder i ledende stillinger i virksomheder og organisationer.*

En økonomi, der tjener alle, er en økonomi, der arbejder for mennesker med handicap. Den europæiske lov om tilgængelighed skaber muligheder for at udvikle tilgængelige produkter og tjenester. Teknologi åbner sammen med tilpassede arbejdsformer og arbejdspladser muligheder for mennesker med handicap og for mennesker og virksomheder, der imødekommer deres behov.

Mennesker med handicap har dog stadig svært ved at få adgang til uddannelse, beskæftigelse, sociale beskyttelsessystemer og sundhedspleje. De kæmper ligeledes ofte for at kunne deltage aktivt i det politiske eller kulturelle liv i deres lokalsamfund. Kommissionen vil bestræbe sig på at gennemføre FN's konvention om rettigheder for personer med handicap. *Kommissionen vil i 2021 fremlægge en styrket handicapstrategi med udgangspunkt i resultaterne af den igangværende evaluering af den europæiske handicapstrategi 2010-2020.*

Hurtigere og mere effektive integrationsforløb for tredjelandsstatsborgere kan gavne dem direkte, men også arbejdsmarkedet og samfundet som helhed. Mange medlemsstater kan udnytte deres færdigheder og kvalifikationer bedre og dermed fremme deres adgang til inkluderende uddannelse af høj kvalitet. Med udgangspunkt i handlingsplanen for integration af 2016 vil Kommissionen øge sin støtte til integrationsforanstaltninger truffet af medlemsstaterne og andre vigtige interessenter såsom lokale og regionale myndigheder, civilsamfundsorganisationer og arbejdsmarkedets parter.

3. Rimelige arbejdsforhold

Arbejdstagerne i Europa bør have en rimelig mindsteløn, som gør det muligt at leve et værdigt liv. Det betyder dog ikke, at alle arbejdstagere i EU skal have samme mindsteløn. Mindstelønnen bør fastsættes i overensstemmelse med nationale traditioner eller ved hjælp af kollektive aftaler eller retlige bestemmelser. Velfungerende kollektive forhandlinger mellem arbejdsgivere og fagforeninger er en effektiv måde at fastsætte passende og rimelige mindstelønninger, da arbejdstagerne og arbejdsgiverne er dem, som kender deres branche og deres region bedst. *Kommissionen indleder i dag **første fase af høringen med arbejdsmarkedets parter om, hvordan vi sikrer rimelige mindstelønninger for arbejdstagere i Unionen.***

Arbejde handler om mere end at tjene til livets ophold. Et job giver sociale relationer og en plads i samfundet samt muligheder for personlig og faglig udvikling. Dette gælder dog kun, så længe man drager fordel af rimelige og værdige arbejdsvilkår. Nye arbejdsformer udvikles hurtigt, primært ved hjælp af den digitale teknologi. De bidrager til vækst og jobskabelse og sætter skub i innovative tjenester og giver arbejdstagere, selvstændige, kunder og virksomheder fleksibilitet og muligheder. Men de kan også medføre nye former for usikkerhed. For at opbygge tillid til den digitale omstilling og forstå dens fulde potentiale skal der være klarere regler for de nye forretningsmodeller, så vi kan forhindre misbrug, opretholde høje sundheds- og sikkerhedsstandarder og sikre bedre social sikringsdækning. Teknologisk innovation skal gå hånd i hånd med social innovation. Den europæiske måde er en human måde, en etisk måde, og dette skal også fremover forme vores fremtid.

Navnlig kræver den bæredygtige vækst i platformøkonomien forbedrede arbejdsvilkår for platformsarbejdere. Med en *ny retsakt om digitale tjenester, som vil blive fremlagt i løbet af andet halvår af 2020*, vil vi kunne modernisere vores regler om ansvar og sikkerhed for digitale platforme, tjenester og produkter og dermed fuldende det digitale indre marked. *Samtidig vil Kommissionen også tilrettelægge et topmøde om platformsarbejde for at drøfte vigtige spørgsmål og mulige løsninger, herunder for eksempel beskæftigelsesstatus, arbejdsvilkår og adgang til social beskyttelse for platformsarbejdere, adgang til kollektiv repræsentation og kollektive forhandlinger samt grænseoverskridende aspekter af platformsarbejde.*

Digitalisering og nye teknologier betyder også forandring på arbejdspladsen. Arbejdstagere i EU nyder godt af høje sundheds- og sikkerhedsstandarder. Robotter og digitale værktøjer kan overtage farlige og ensformige opgaver fra mennesker. Men forandringer kan også skabe nye betænkeligheder. Nye arbejdsmønstre - konstant opkobling, mere arbejde online og mobilt, grænseflader mellem mennesker og maskiner, overvågning af arbejdstagere, rekruttering og ledelse ved hjælp af algoritmer for blot at nævne nogle få – kan øge produktiviteten, hvilket er altafgørende for generelle forbedringer af levestandarden, men de bør udvikles på en måde, så man undgår nye diskriminations- eller eksklusionsmønstre eller nye risici for arbejdstagernes fysiske og psykiske sundhed. *Kommissionen vil for at opretholde de høje standarder revidere sin arbejdsmiljøstrategi og imødegå disse nye risici sammen med de mere traditionelle risici såsom eksponering for skadelige stoffer og risiko for ulykker på arbejdspladsen.*

Retfærdige arbejdsvilkår handler også om en stærk social dialog: Arbejdstagere og arbejdsgivere kan i fællesskab finde de løsninger, som bedst imødekommer deres behov. Det er yderst vigtigt med stærke, repræsentative organisationer, som tidligt involveres i den politiske beslutningsproces på både nationalt og europæisk plan. *Kommissionen vil undersøge forskellige måder at fremme social dialog og kollektiv*

forhandling på og øge fagforeningernes og arbejdsgiverorganisationernes kapacitet på EU-plan og nationalt plan. Det er ligeledes af afgørende betydning, at vi har en effektiv dialog på virksomhedsniveau, navnlig i en tid, hvor virksomhederne omstruktureres eller gennemgår betydelige forandringer. Da virksomhederne i stadig højere grad arbejder på tværs af grænserne, bør vi til fulde udnytte de eksisterende muligheder for inddragelse af arbejdstagerne, f.eks. de europæiske samarbejdsudvalg, for at fremme en kultur med information til og høring af arbejdstagerne.

For EU-borgere, der i øjeblikket bor eller arbejder i et andet EU-land, er retfærdige arbejdsvilkår ensbetydende med retfærdig mobilitet. I dag bor eller arbejder dobbelt så mange borgere som for ti år siden i et andet EU-land. Millioner af virksomheder, navnlig SMV'er, arbejder på tværs af grænserne. De drager nytte af det indre marked, som er en vigtig motor for vækst og jobskabelse. EU-reglerne

skal være effektive for at sikre, at alt dette sker på en retfærdig og gennemsigtig måde og sikre retfærdig konkurrence mellem virksomheder, beskytte arbejdstagernes rettigheder og forhindre dobbelttopkrævning og social dumping. Den nyligt oprettede **Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed (ELA)** bliver et vigtigt redskab til at lette anvendelsen og håndhævelsen af EU-reglerne på dette område, hvilket forbedrer det indre markeds funktion. Den giver enkeltpersoner og arbejdsgivere lettere adgang til oplysninger om at arbejde eller drive virksomhed i et andet EU-land og støtter samarbejdet mellem nationale myndigheder, bl.a. når det gælder forbedrede inspektioner, bekæmpelse af sort arbejde og svig.

4. Social beskyttelse og inklusion

Sikring af en stærk social beskyttelse

Den sociale kontrakt skal for at være robust være forankret i stærk solidaritet. Vi skal gøre mere for at støtte de mennesker, som mister deres job på grund af eksterne begivenheder, som påvirker vores økonomi, og vi skal fremme omskoling og faglig genintegrering af disse arbejdstagere på arbejdsmarkedet. *Kommissionen foreslår en **europæisk arbejdsløshedsgenforsikringsordning*** for at beskytte borgerne og reducere presset på de offentlige finanser ved eksterne chok.

Vores standarder for social beskyttelse skal også tilpasses til de nye forhold i arbejdslivet, de nye former for sårbarhed og borgernes nye forventninger. I flere medlemsstater har visse selvstændige og mennesker i atypisk beskæftigelse ikke adgang til tilstrækkelig social beskyttelse. Med gennemførelsen af henstillingen om social beskyttelse kan vi sikre, at alle er beskyttet ved arbejdsløshed, sygdom, alderdom, invaliditet eller arbejdsulykker, uanset deres beskæftigelsesstatus.

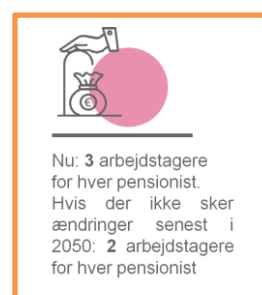

At vi ikke skal lade nogen i stikken, handler også om adgang til økonomisk overkommelige sundhedsydelser. Den fattigere del af befolkningen lever 6 år kortere end de mere velstående. Fremme af sund livsstil, bedre forebyggende foranstaltninger og patientorienteret sundhedspleje kan give alle adgang til økonomisk overkommelig sundhedspleje af god kvalitet. Udformning af sociale beskyttelsessystemer, som er forankret i EU-værdier og principperne om menneskerettighedernes universalitet, solidaritet og retfærdighed, kræver, at vi udvikler nye og integrerede modeller for sundheds- og socialområdet. Dette vil også gøre det muligt at tage de bedste omkostningseffektive innovationer og imødekomme de aktuelle folkesundhedsmæssige behov. En patientorienteret tilgang kan bidrage til opnåelse af bedre resultater, f.eks. så patienterne ikke skal vente for længe på behandling og let kan få adgang til sundhedspleje. Et vigtigt mål på dette område er at sikre, at Europa bekæmper kræft, som er en af dette århundredes største sundhedsmæssige bekymringer, og som udgør en fare for mange millioner europæeres liv. Europa er fast besluttet på at gå forrest i kampen mod kræft. I februar 2020 vil Kommissionen indlede en europæisk debat med henblik på *i årets fjerde kvartal at kunne præsentere en ambitiøs **kræfthandlingsplan** med det formål at reducere de lidelser, som denne sygdom forårsager.*

Befolkningens aldring udfordrer tilstrækkeligheden af vores sociale beskyttelsessystemer.

Pensioner kan blive den primære indtægtskilde for størstedelen af europæerne. Længere levetid bør gå hånd i hånd med muligheden for at arbejde længere. Forbedret sundhed og mere fokus på ældre arbejdstageres behov på arbejdspladsen kan muliggøre dette. Dette vil også bidrage til at opretholde pensionssystemernes bæredygtighed og til styrkelse af arbejdsmarkedspensioner og pensioner under tredje søjle. En del af dem, som bliver ældre, vil dog have behov for særlig pleje. Sikring af adgang til prismæssigt overkommelig langtidspleje af høj kvalitet vil være af afgørende betydning for at støtte værdige livsvilkår i alderdommen og samtidig udnytte de jobmuligheder, som skabes på baggrund af plejeøkonomien.

Aldring er ikke den eneste demografiske udfordring. Nye husholdningsmønstre som f.eks. flere husstande med én person, flytning til byerne og den deraf følgende affolkning af landdistrikterne, kompetenceflugt eller migrationsstrømme bidrager alle til et demografisk landskab i EU, der er under forandring. For at kortlægge den nuværende situation vil Kommissionen fremlægge en **rapport om konsekvenser af de demografiske forandringer i andet kvartal af 2020**. Rapporten vil blive efterfulgt af en **grøn bog om aldring i fjerde kvartal af 2020** for at sætte gang i drøftelser om langsigtede virkninger af befolkningens aldring, navnlig på sundhedspleje og pensioner og på, hvordan vi kan fremme aktiv aldring. Eftersom den grønne, digitale og demografiske omstilling påvirker forskellige mennesker på forskellig vis, efterfølges demografirapporten ligeledes af en **langsigtet vision for landdistrikter i fjerde kvartal af 2021**. Denne langsigtede vision har til formål at støtte landdistrikterne i at håndtere

de spørgsmål, der er særlige for netop det enkelte område, fra aldring og affolkning til konnektivitet, risikoen for fattigdom og begrænset adgang til ydelser, social beskyttelse og sundhedsydelser.

Bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse

I en tid med forandringer må man bekæmpe fattigdom, så ingen lades i stikken. Millioner af mennesker er blevet løftet ud af fattigdom i hele EU i de seneste ti år, men trods vores fælles EU-mål om at løfte 20 millioner mennesker ud af fattigdom inden udgangen af 2020, er der for mere end én ud af fem europæere stadig risiko for fattigdom. At kunne leve et værdigt liv er ensbetydende med, at man får den nødvendige støtte til jobsøgning, at man har adgang til prismæssigt overkommelige sundhedsydelser af høj kvalitet, hæderlige undervisningsmuligheder, prisoverkommelige boliger og prisoverkommelig adgang til basale varer og tjenester, herunder vand, energi, transport og digital kommunikation. For de mennesker, som står uden for arbejdsmarkedet, er mindsteindkomstordninger sammen med støttetjenester en sidste udvej, som bør sikre et værdigt liv. Ejendomspriserne er steget i hele EU og gør boliger og boligomkostninger mindre overkommelige for mange. Hjemløshed, som er den alvorligste virkning af de stigende boligpriser, er stigende i de fleste medlemsstater. Energifattigdommen og vanskeligheden ved at investere i moderne besparelsesmuligheder viser, at der er behov for at være på vagt over for nye fordelingsmæssige udfordringer som følge af overgangen til en CO₂-neutral økonomi². Af alle disse årsager er der behov for en bred kortlægning af de mange og indbyrdes forbundne årsager til fattigdom, så man kan overveje virkningen af forskellige politiske instrumenter og nytænke vejen fremad.

Fattigdom berører alle i familien, både forældre og børn. Børn i fattige familier får en uretfærdig start på livet. De står over for øget risiko for sundhedsproblemer og lavere uddannelsesniveau senere i livet, som kan føres tilbage til fattigdom. Investeringer i inkluderende førskoleundervisning og børnepasning og skoler af høj kvalitet, adgang til sundhedspleje, ernæring og ordentlige boligforhold kan bryde denne onde cirkel. *I 2021 vil Kommissionen fremlægge en **børnegaranti** for at sikre, at børn har adgang til de ydelser, de har behov for, og får støtte gennem deres voksenliv.*

² Som nævnt i den europæiske grønne pagt vil Kommissionen i 2020 fremlægge retningslinjer for energifattigdom.

Mange romaer i Europa er udsat for fordomme og social udstødelse, selv om EU-landene har forbudt diskriminering. Det kræver langsigtede forpligtelser på alle niveauer at få bugt med udstødelse af romaer. EU-rammen for de nationale strategier for romaernes integration til 2020 har givet positive resultater. *Et opfølgningsinitiativ om lighed for og inklusion af romaer vil i fjerde kvartal af 2020 blive fremlagt på grundlag af resultater af evalueringen af EU-rammen.*

5. Fremme af europæiske værdier i verden

Europa bør anvende sin politiske og økonomiske indflydelse til at fremme social retfærdighed i resten af verden. Vores politik for internationalt samarbejde, udvikling og handel skaber vækst, arbejdspladser, velstand – både i Europa og hos vores partnere. Men handel er mere end blot udveksling af varer og ydelser. Det er også et strategisk aktiv for Europa. Handelen gør det muligt for os at opbygge partnerskaber, beskytte vores markeder mod urimelige handelspraksisser og sikre, at internationalt vedtagne standarder følges. Kommissionen vil arbejde på en stærk, åben og retfærdig handelsdagsorden. Alle nye omfattende bilaterale aftaler skal have et kapitel om bæredygtig udvikling og de højeste standarder for beskyttelse af klimaet, miljøet og arbejdstagerne sammen med en nultolerance over for børnearbejde for at sikre lignende vilkår med vores handelspartnere. Kommissionen vil også styrke dialogen med især Vestbalkan for at fremme gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder i denne region.

Europa bør indtage en stærk holdning, når det gælder håndhævelse af eksisterende aftaler eller handelsordninger for at fremme og beskytte internationalt vedtagne standarder for arbejdstagerrettigheder. Kommissionen vil udpege en ansvarlig for håndhævelse af handelsaftaler, som skal overvåge og forbedre overholdelse af handelsaftalerne, og som vil samarbejde med handelspartnerne for at sikre en effektiv gennemførelse af tilsagnene. EU vil således holde nøje øje med gennemførelsen af bestemmelserne i vores handelsaftaler om beskyttelse af klimaet, miljøet og arbejdstagerne med nultolerance over for børnearbejde.

6. Samarbejde

Med denne meddelelse indledes en bred debat med alle lande og regioner i EU og med alle vores partnere. På denne måde opstiller Kommissionen en række initiativer, som skal træffes på EU-niveau i de kommende måneder, og som bidrager til gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder.

Men det er ikke nok med handling på EU-plan alene I takt med at virkningerne af de nye teknologier bliver tydeligere, resultaterne af klimaindsatsen begynder at kunne mærkes i vores

hverdag, og det demografiske pres vokser, skal vi løbende tilpasse og styrke vores indsats på alle niveauer. Nøglen til succes ligger i samarbejdet mellem de nationale, regionale og lokale myndigheder samt arbejdsmarkedet parter og relevante interessenter på alle niveauer og EU.

Kommissionen opfordrer derfor alle myndigheder og parter på EU-niveau samt nationalt, regionalt og lokalt niveau til senest i november 2020 at fremlægge deres synspunkter om behovet for yderligere indsats og træffe egne konkrete foranstaltninger til gennemførelse af søjlen. I hele 2020 vil Kommissionen tilstræbe et aktivt engagement med og deltagelse af alle vores partnere: Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundets organisationer. Synspunkter og kommentarer kan indsendes via webstedet "yoursay-socialeurope"³.

Det er målet i fællesskab at udarbejde en handlingsplan, som afspejler alle bidrag, og som vil blive fremlagt til godkendelse på højeste politiske niveau.

³ <https://ec.europa.eu/social/yoursay-socialeurope>